

ОСОБЛИВОСТІ ЗАПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Ніколи ще проблема якості освіти в Україні не мала такого важливого ідеологічного, соціального, економічного і технічного значення, як сьогодні. Зростання вимог до підготовки кадрів спричинило необхідність у сертифікації якості діяльності вищих навчальних закладів. Однією з умов ринкової конкурентоспроможності результатів діяльності вищого навчального закладу є наявність системи якості. Процес створення таких систем у вищих навчальних закладах проходить повільно на тлі швидкого розвитку ринку праці й освітніх послуг.

Нині інтерес багатьох працівників вищої освіти викликає можливість використання для управління вищого навчального закладу концепцій менеджменту якості, застосованих у виробничій сфері. Мова йде про використання принципів моделі ділової досконалості European Foundation for Quality Management і вимог міжнародних стандартів ISO серії 9000 для побудови внутрішніх систем менеджменту якості.

Упровадження стандартів ISO буде складним і тривалим процесом. Це зумовлено тим, що в системі вищої освіти України нині поєднуються особливості як старої радянської системи, так і нової для України, англо-саксонської, системи освіти. До радянської моделі відносимо обмеженість бюджетних коштів держави при безкоштовності навчання, однорівнева однократна освіта, вузько профільне навчання, твердий навчальний план тощо. Англосаксонська модель включає задоволення особистих потреб в освіті через ринок освітніх послуг, широкопрофільне навчання, обмеження особистих коштів члена суспільства при платності навчання. Виникає внутрішньосистемний конфлікт, що вимагає якнайшвидшого системного вирішення, оскільки зростає напруга на ринку праці.

Таким чином, у системі вищої освіти України закладено мінімум два протиріччя, які живлять кризові явища: протиріччя між вільним ринком праці та системою вузьких спеціальностей і протиріччя між попитом на вищу освіту і можливостями державного фінансування.

Для вирішення цих протиріч необхідно якнайшвидше запровадити елементи ринкових відносин у вищу школу України через

Болонський процес у широкому сенсі, як творчу адаптацію міжнародного досвіду функціонування вищої освіти в ринкових умовах, та у вузькому сенсі, як реалізацію механізмів і засобів досягнення цілей Болонської декларації.

Система менеджменту якості є тією частиною системи менеджменту вищого навчального закладу, що спрямована на досягнення результатів, відповідно до цілей у сфері якості надання освітніх послуг, щоб задовольняти різноманітні потреби, очікування і вимоги особистості, суспільства й держави, а також вищих навчальних закладів, які є самостійними зацікавленими сторонами. Цілі у сфері якості доповнюють інші цілі вищих навчальних закладів, пов'язані з розвитком, фінансуванням, рентабельністю тощо. Різні частини системи менеджменту вищого навчального закладу можуть бути інтегровані разом із системою менеджменту якості в єдину систему менеджменту, що використовує загальні елементи.

Вищі навчальні заклади перебувають в умовах конкуренції, що посилюється з кожним роком, і повинні переглядати традиційні підходи в управлінні навчальним процесом з урахуванням сучасних вимог ринку праці.

*Є. А. Поліщук, асист.,
кафедра банківських інвестицій*

ВИКОРИСТАННЯ ТРЕНІНГОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ХОДІ ВИВЧЕННЯ БІЗНЕС-ПЛАНУ ПІДПРИЄМСТВА

У розрізі дисципліни «Інвестування» успішно використовуються тренінгові технології для аналізу та вивчення бізнес-плану підприємства. Наразі в Україні та в цілому у світі не можливо уявити діяльність сучасного підприємства без бізнес-плану. Зокрема це стало й основною вимогою комерційних банків до фірм, що бажають отримати кредити. Звідси з'явилась нагальна проблема застосувати теоретичні знання з «Інвестування» на практиці.

Автором було розроблено тренінг «Аналіз бізнес-плану підприємства». Цей тренінг призначений для студентів третього курсу спеціальностей «Банківська справа» та «Фінанси».